

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖPAŽYMA
DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL DOKUMENTŲ VALDYMO BENDROSIOS
INFORMACINĖS SISTEMOS PASLAUGŲ NAUDOJIMO“ PROJEKTO
(TAP-21-1677; TAIS-21-27308(2))

2021-12-01 Nr. NV-3091

Vilnius

Projekto rengėja – Vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM).

Projekto tikslas. Projektu siūloma užtikrinti Dokumentų ir archyvų įstatymo 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo 3 straipsnio 2 dalies nuostatų, susijusių su Dokumentų valdymo bendrosios informacinės sistemos sukūrimu (DBSIS), įgyvendinimą.

Dabartinė situacija. Remiantis paskutiniais Informatikos ir ryšių departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (IRD) atliktų viešojo sektoriaus dokumentų valdymo situacijos tyrimų duomenimis, dokumentų valdymo informacinėmis sistemomis naudojasi vos daugiau nei pusė tyrimuose dalyvavusių institucijų. Iš viso šiuo metu naudojama virš 220 atskirų dokumentų valdymo informacinių sistemų, kurių įsigijimo, priežiūros, modernizavimo ir plėtros išlaidos siekia iki 3,6 mln. eurų kasmet. Institucijų veiklos organizavimo ir dokumentų valdymo funkcijų perkėlimas į DBSIS sudarys sąlygas ne tik atsakyti atskirų dokumentų valdymo informacinių sistemų, taip racionaliau panaudojant valstybės biudžeto lėšas, bet kartu ir suteiks galimybę visiems DBSIS paslaugų gavėjams taikyti efektyviausius veiklos organizavimo būdus, kurie prisidės prie efektyvesnio pavestų funkcijų atlikimo ir kokybiškesnių viešųjų ir administracinių paslaugų teikimo.

Projekto esmė. Projektu siekiama patvirtinti valstybės ir savivaldybių institucijų, naudosiančių DBSIS (DBSIS paslaugų gavėjai), sąrašą ir nustatyti sąlygas DBSIS paslaugų gavėjams pasirengti naudotis DBSIS paslaugomis. Tuo pačiu siūloma pavesti Vidaus reikalų ministerijai iki 2022 m. sausio 31 d. parengti ir patvirtinti:

- 1) su DBSIS paslaugų gavėjais suderintą DBSIS paslaugų naudojimo pradžios grafiką;
- 2) institucijų pasirengimo pereiti prie centralizuotai teikiamų DBSIS paslaugų veiksmų planą;
- 3) DBSIS paslaugų teikimo sutarčių standartinių sąlygų aprašą.

Projektu siūloma reglamentuoti, kad DBSIS programinė įranga yra centralizuotai teikiama kaip paslauga, ir paskirti DBSIS paslaugų teikėju Informatikos ir ryšių departamentą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (IRD).

DBSIS paslaugos pirmiesiems paslaugų gavėjams bus pradėdamos teikti nuo 2022 m. birželio 1 d., o visos institucijas DBSIS paslaugas turėtų gauti iki 2023 m. pabaigos. Iki DBSIS projekto pabaigos DBSIS bus įdiegtas ne mažiau nei 500 DBSIS paslaugų gavėjų. Kitoms į DBSIS paslaugų gavėjų sąrašą įtrauktoms įstaigoms DBSIS bus įdiegtas jau užbaigus DBSIS projekto įgyvendinimą.

Projektu siūloma nustatyti, kad institucijos DBSIS paslaugas gaus trimis būdais:

- **1 DBSIS paslaugų gavimo būdas.** Bendrosioms dokumentų valdymo reikmėms užtikrinti įstaigoje naudojama tik DBSIS. Jeigu iki DBSIS įdiegimo įstaigoje buvo naudota kita dokumentų valdymo informacinė sistema, tai ji likviduojama arba, esant galimybei, naudojama tik anksčiau sudarytiems ir užregistruotiems dokumentams saugoti iki saugojimo termino pabaigos.

- **2 DBSIS paslaugų gavimo būdas (pereinamasis).** Bendrosioms dokumentų valdymo reikmėms užtikrinti įstaigoje lygiagrečiai naudojamas ir DBSIS, ir iki DBSIS įdiegimo įstaigos naudota dokumentų valdymo informacinė sistema. Toks būdas gali būti taikomas ribotą terminą pereinamuoju laikotarpiu, vėliau vis tiek būtų pereinama prie 1-ojo DBSIS paslaugų gavimo būdo.

Pereinamojo laikotarpio poreikis, pagrindas, paslaugų naudojimo mastas ir terminai suderinami su kiekviena įstaiga, kuriai reikės taikyti tokį laikotarpį.

• **3 DBSIS paslaugų gavimo būdas.** Bendrosioms dokumentų valdymo reikmėms užtikrinti įstaigoje toliau naudojama anksčiau įsigyta dokumentų valdymo informacinė sistema, tačiau įstaiga gauna atskiras, iš anksto suderintas DBSIS paslaugas per integracinę sąsają su naudojama dokumentų valdymo ar lygiaverte informacine sistema. DBSIS paslaugų teikėjas yra atsakingas už DBSIS paslaugų teikimą, o įstaiga, gaunanti DBSIS paslaugas šiuo būdu, savo ištekliais užtikrina tinkamą DBSIS paslaugų veikimo realizavimą savo informacinėse sistemose ir įgyvendina kitus būtinus saugumo reikalavimus.

Priėmus Projektą iš esmės pasikeis valstybės ir savivaldybių institucijų dokumentų valdymo funkcijų vykdymo kokybė, nes laipsniškai valstybės mastu bus atsisakyta atskirų dokumentų valdymo informacinių sistemų naudojimo ir pereita prie bendros dokumentų valdymo informacinės sistemos.

DBSIS sukūrimui ir įdiegimui **valstybės biudžeto lėšų nereikės**, nes IRD įgyvendina DBSIS sukūrimo ir įdiegimo projektą (DBSIS projektas), finansuojamą iš 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ priemonei Nr. 10.1.1.-ESFA-V-913 „Valstybės institucijų ir įstaigų vidaus administravimo tobulinimas“ skirtų lėšų. DBSIS projektui skirta 3,8 mln. eurų.

DBSIS tolesnės priežiūros ir plėtros **išlaidos sudarytų apie 580 tūkst. eurų per metus**. Šias lėšas planuojama užtikrinti perskirsčius institucijų naudojamoms dokumentų valdymo informacinėms sistemoms skiriamus asignavimus.

Derinimas. Projektas buvo paskelbtas Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Projektas be pastabų suderintas su Prezidento kanceliarija, Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Finansų ministerija, Kultūros ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Žemės ūkio ministerija, VŠĮ „Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas“, Vyriausiąja rinkimų komisija, Lietuvos banku, Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija, Viešųjų pirkimų tarnyba, Valstybės kontrole, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija, Lietuvos radijo ir televizijos komisija, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga, Valstybine lietuvių kalbos komisija, Mokestinių ginčų komisija prie Vyriausybės, Žurnalistų etikos inspektorius tarnyba, Valstybine kultūros paveldo komisija, Vyriausybės strateginės analizės centru, Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba, Vyriausybės atstovų įstaiga, Vadovybės apsaugos tarnyba, Lietuvos mokslų akademija, Kėdainių rajono, Kelmės rajono, Molėtų rajono, Plungės rajono ir Rietavo savivaldybių administracijomis.

Projektas patikslintas pagal Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Teisingumo ministerijos, Susisiekimo ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pastabas ir pasiūlymus.

DBSIS investicijų projektas ir jo eiga visoms suinteresuotoms institucijoms buvo pristatyta ir aptarta 2021 m. lapkričio 9 d. konferencijoje.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatom. Projektas prisideda prie Aštuonioliktosios Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 9.1.5 veiksmo „Optimizuoti viešojo sektoriaus išorės ir vidaus administravimo procesus, diegiant bendrus technologinius sprendimus“ įgyvendinimo.

Dalykinio vertinimo išvada. Įvertinę Projekto ir jo lydimųjų dokumentų turinį, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. DBSIS paslaugų gavėjų sąrašė nėra nurodytų valstybės įmonių ir akcinių bendrovių, nors pagal Viešojo administravimo įstatymą joms atskirais atvejais yra suteikti viešojo administravimo įgaliojimai ir teisės aktų nustatyta tvarka jos atlieka viešojo administravimo funkcijas. Įvertinant tai, svarstyтина, ar minėtame sąrašė neturėtų atsirasti šios valstybės įmonės ir akcinės bendrovės, nes jų dokumentai yra neatsiejama valstybės valdymo duomenų dalis.

2. Projekto 3.2 papunktyje nustatoma, kad DBSIS paslaugos yra teikiamos neatlygintinai pagal DBSIS paslaugų teikėjo ir DBSIS paslaugų gavėjo pasirašytą DBSIS paslaugų teikimo sutartį. Įvertinant tai, kad DBSIS paslaugų teikėjui reikėtų sudaryti virš 500 standartinių paslaugų teikimo sutarčių, o jų administravimas sukurtų papildomą administracinę naštą, siekiant jos išvengti siūlytume Projekte atsisakyti šių sutarčių sudarymo ir vietoj jų DBSIS valdytojo (VRM) įsakymu patvirtinti visiems naudotojams bendras standartines paslaugų teikimo, įskaitant ir asmens duomenų tvarkymą, sąlygas, prieš tai jas suderinus su Valstybine duomenų apsaugos inspekcija.

3. Projekto teikime nurodyta, kad DBSIS priežiūros ir plėtros išlaidas planuojama užtikrinti perskirsčius institucijų dokumentų valdymo informacinėms sistemoms skiriamus asignavimus. Tuo tarpu Projekto 3.3 papunktyje nustatoma, kad DBSIS paslaugų teikimas finansuojamas iš DBSIS paslaugų teikėjui (IRD) skirtų asignavimų, o 3.8 papunktyje nurodoma, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija <...> teikia siūlymus Vyriausybės kanceliarijai ir Finansų ministerijai dėl lėšų perskirstymo tarp asignavimų valdytojų ar tikslingumo skirti asignavimus DBSIS paslaugų gavėjų naujų, valdomų ir (arba) naudojamų dokumentų valdymo informacinių sistemų kūrimui, tvarkymui, plėtrai ir priežiūrai. Įvertinant tai, siūlytina tikslinti projekto teikimo tekstą ir suderinti tarpusavyje Projekto 3.3 ir 3.8 papunkčių nuostatas.

Siūlome atsižvelgti į Teisės grupės pateiktas pastabas ir Projektą *svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime*.

Vyresnioji patarėja

Sigita Panovienė